Ondergetekenden:

Allen, leden van De Nationale Assemblée van de Republiek Suriname, leggen krachtens artikel 39 van het Reglement van Orde voor De Nationale Assemblée, de navolgende motie ter goedkeuring voor.

Paramaribo, 24 november 2026

Gehoord:

- De inzichten en de antwoorden van de Minister van Justitie & Veiligheid en de Minister van Defensie op de gestelde vragen door leden van De Nationale Assemblee tijdens de Interpellatie voorstel ingediend door de leden o.a A. Gayadien en K. Thakoer naar aanleiding van de veiligheidssituatie in Suriname

- De vele vragen en zorgen geuit omtrent geuit omtrent de ontstane veiligheidssituatie landelijk

- de hoogste prioriteit die de Regering heeft gegeven en aan oplossingsmodellen van de gerezen en reeds lang bestaande veiligheids problemen

Constaterende dat:

- de veiligheid van burgers, ondernemingen en gemeenschappen een primaire verantwoordelijkheid van de Staat is;
- ernstige geweldsdelicten, waaronder gewapende berovingen, roofmoorden en vuurwapengeweld, maatschappelijke bezorgdheid veroorzaken;
- een effectieve criminaliteitsbestrijding voldoende personele, materiële, financiële en technologische capaciteit van de veiligheidsdiensten vereist;
- incidentele veiligheidsmaatregelen zonder samenhangend structureel beleid onvoldoende duurzame bescherming bieden;
- overheidsmiddelen zijn aangewend voor de aanschaf van voertuigen en andere materiële voorzieningen voor veiligheidsdiensten;
- vragen bestaan over de rechtmatigheid, doelmatigheid, technische geschiktheid en inzetbaarheid van bepaalde aankopen, waaronder voertuigen die volgens berichten via het Kabinet van de President zouden zijn aangeschaft;
- de minister van Defensie tegenover De Nationale Assemblée heeft verklaard dat de in Sarakreek aangetroffen FAMAS- en andere vuurwapens verband hielden met een geheime militaire operatie en dat er geen sprake was van gestolen legerwapens;
- het Openbaar Ministerie inmiddels heeft bevestigd dat vijf van de bij de verdachten aangetroffen vuurwapens afkomstig zijn van het Nationaal Leger;

Overwegende dat:

- de Staat gehouden is het leven, de lichamelijke integriteit, de persoonlijke vrijheid en de eigendommen van burgers te beschermen;
- de nationale veiligheid en de bescherming van de democratische rechtsstaat tot de fundamentele verantwoordelijkheden van de Staat behoren;
- de regering verantwoordelijk is voor onmiddellijke maatregelen én een duurzaam nationaal veiligheidsbeleid;
- eventuele bestuurlijke, financiële en operationele tekortkomingen zorgvuldig en onafhankelijk dienen te worden onderzocht;
- onrechtmatige of ondoelmatige besteding van veiligheidsmiddelen niet alleen financiële gevolgen kan hebben, maar ook de operationele veiligheid kan ondermijnen;
- indien financiële benadeling of strafbare feiten worden vastgesteld, de daarvoor geëigende rechtsmiddelen moeten worden benut;
- nieuwe veiligheidsinvesteringen transparante aanbestedingen, onafhankelijke technische controles en effectieve financiële verantwoording vereisen;
- de minister van Defensie politiek en bestuurlijk verantwoordelijk is voor het functioneren van de defensieorganisatie;
- de aanwezigheid van militaire vuurwapens bij personen van wie vooralsnog niet is vastgesteld dat zij onder bevoegd militair gezag handelden, ernstige vragen oproept over het beheer van staatswapens en de militaire bevelsstructuur;

- een beroep op geheimhouding van militaire operaties de minister niet ontslaat van zijn politieke verantwoordelijkheid en evenmin afbreuk mag doen aan de parlementaire controle;
- De Nationale Assemblée vanuit haar controlerende taak moet kunnen toetsen of het veiligheidsbeleid tot meetbare verbeteringen leidt;

Besluit:

De regering op te roepen:

1. Binnen dertig (30) dagen een concreet veiligheidsactieplan aan De Nationale Assemblée te presenteren tegen ernstige geweldscriminaliteit, met maatregelen, verantwoordelijken, financiering, termijnen en meetbare indicatoren.
2. Binnen negentig (90) dagen een integraal meerjarig veiligheidsplan aan De Nationale Assemblée aan te bieden, met aandacht voor versterking van politie en recherche, forensische en digitale opsporing, georganiseerde criminaliteit, illegaal vuurwapenbezit, grensbewaking, jeugdpreventie, veiligheid in de districten en duurzame financiering.
3. Binnen dertig (30) dagen een onafhankelijk financieel, administratief, juridisch en technisch onderzoek te laten instellen naar de aanschaf van voertuigen, apparatuur en andere voorzieningen voor de veiligheidsdiensten in 2020-2025, met bijzondere aandacht voor eventuele aankopen via het Kabinet van de President.
4. Bij dat onderzoek vast te stellen: de rechtmatigheid van aanbesteding en aankoop; betrokken leveranciers en besluitvormers; marktconformiteit van prijzen; technische geschiktheid en inzetbaarheid; eventuele schade aan de Staat; en mogelijke aanwijzingen van fraude, oplichting, corruptie, belangenverstrengeling of wanprestatie.
5. Indien financiële benadeling van de Staat wordt vastgesteld, passende civielrechtelijke, bestuursrechtelijke en disciplinaire maatregelen te nemen, inclusief terugvordering en verhaal van schade op juridisch aansprakelijke partijen.
6. Bij concrete aanwijzingen van strafbare feiten de relevante stukken ter beoordeling aan het Openbaar Ministerie over te dragen, met eerbiediging van diens onafhankelijke bevoegdheden.
7. Binnen negentig (90) dagen de onderzoeksbevindingen, of een gemotiveerde voortgangsrapportage, aan De Nationale Assemblée toe te zenden, met inachtneming van wettelijke beperkingen op openbaarmaking.
8. Bij toekomstige veiligheidsaankopen waarborgen te hanteren voor transparante aanbesteding, onafhankelijke keuring, marktconforme prijzen, leveringscontrole, garantie, onderhoud en financiële toetsing.
9. De noodzakelijke middelen voor het veiligheidsapparaat in een inzichtelijk meerjarig investeringsprogramma en de staatsbegroting te verwerken.

10. De Nationale Assemblée ieder kwartaal schriftelijk te rapporteren over uitvoering van het veiligheidsbeleid, criminaliteitscijfers, resultaten en besteding van middelen.
11. Een onafhankelijk onderzoek te doen instellen naar het beheer, de verstrekking, de registratie, de beveiliging en de controle van de vuurwapens van het Nationaal Leger, zonder afbreuk te doen aan het lopende strafrechtelijk onderzoek.
12. De Nationale Assemblée te informeren over de bevindingen van dit onafhankelijk onderzoek en de maatregelen die worden getroffen om herhaling te voorkomen.

En gaat over tot de orde van de dag.